

ת"פ 55321/02/16 - מדינת ישראל נגד לירון כהן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 55321-02-16 מדינת ישראל נ' כהן
בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשמת: לירון כהן

מר דין

1. הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977.

לפי המתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשמת פרצה בשעת בוקר מוקדמת, דרך חלון, לבית מגורים בו היו קשישה כבת 84, חולנית, שאינה מבינה את המתרחש סביבה, והמטפלת שלה, עובדת זרה מאצא (להלן: המתלוננת). באותה העת, שתיהן ישנו במיטותיהן. הנאשמת ניגשה למתלוננת במיטתה וקרעה מעל צווארה שרשרת זהב. המתלוננת צעקה ונאבקה בנאשמת, והנאשמת הכתה אותה באגרופים בראשה, משכה בשערה ובעטה בה. המתלוננת פתחה את החלון וצעקה לעזרה ואחר כך יצאה מהבית כשהנאשמת נותרה בו. הנאשמת נטלה מהבית טלפון נייד וארנק השייכים למתלוננת וכן כרית שינה ושתי מעטפות שהכילו מסמכים, השייכים לקשישה. שכנים הגיעו למקום, הזעיקו את המשטרה והנאשמת נתפסה. כתוצאה ממעשי הנאשמת, המתלוננת נחבלה בצווארה, בקרקפתה, בידה ובירכיה וכן סבלה כאבים בגב ובבית החזה, והיא נזקקה לטיפול רפואי.

2. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לענין העונש.

3. שירות המבחן הגיש על הנאשמת מספר תסקירים, בהם צוינו בין היתר הדברים הבאים:

הנאשמת בת 37, גרושה ואם לשני ילדים בני 9 ו-4.5. הילדים מתגוררים בבית סביהם במיתר, במסגרת אומנה בתוך המשפחה. הסב אדם מבוגר ומי שמטפל בילדים בפועל היא מטפלת זרה הנמצאת בביתו. במשפחת הנאשמת זוג הורים ואח. אביה מכור לסמים מזה שנים רבות, נשא מאסרים רבים ואף התגורר ברחוב. אמה, בת 53, היתה מכורה לסמים ושיקמה את חייה. סובלת מבעיות בריאותיות. לקתה ב-4 אירועים מוחיים ושהתה בשיקום ממושך בבית לוינסטיין. כיום חולה במחלה ממארת.

הנאשמת נולדה כשאמה היתה בת 15. גדלה בצל ההתמכרות של הוריה לסמים. לאורך שנות ילדותה הראשונות סבלה מהזנחה גופנית ורגשית, ובשל חוסר הפניות של הוריה לטיפול בה ובאחיה הקטן לקחה על

עצמה תפקיד של ילדה הורית וטיפול באחיה עד גיל 7. בגיל 7 הוצאה מהבית עקב מאסרים ממושכים של האב והעדר תפקוד הורי מצד האם. היא שולבה יחד עם אחיה בפנימייה. בכיתה ז' עזבה את הפנימייה מרצונה ועברה להתגורר בבית סבתה. לדבריה, החלה להתנסות בסמים בגיל 13, ולא שולבה במסגרת כלשהי. בגיל 14 כבר היתה מכורה לסמים מסוגים שונים ובגיל 17 התמכרה להירואין. הנאשמת תיארה כי במשך מספר שנים היתה במעגל הזנות על מנת לממן את הסם ועברה פגיעות קשות. סיפרה כי בתקופה זו התגוררה ברחובות ובבתים נטושים. בהיותה בת 26 לקחה מנת יתר והיתה שרויה במצב של מוות קליני. אמה ואחיה אספו אותה מהרחוב ועזרו לה להיגמל מסמים. במשך 4 שנים נטלה מתדון והתגוררה בבית אמה. בתקופה זו הכירה את אבי ילדיה ונולדה בתה הבכורה. תיארה כי בן זוגה היה מכור לסמים. בהמשך, הם התחתנו ונולד בנה השני. בן הזוג מכור פעיל, אשר נשא מאסרים.

לנאשמת הרשעות קודמות מהשנים 1998-2011, בעיקר בעבירות סמים.

ביחס לעבירה כאן, תיארה כי היא בוצעה בתקופה בה חשה התדרדרות במצבה הרגשי, וצינה כי באותו בוקר נטלה כ- 15 כדורי קלונקס והלכה ברגל עד שהגיעה לבית המתלוננת, אותה כלל אינה מכירה. טענה כי אינה זוכרת את ביצוע העבירה, אך לאחר שנעצרה והבינה את המיוחס לה פרצה בבכי. צוין כי הנאשמת לוקחת אחריות מלאה על מעשיה ותופסת אותם כפוגעניים ובזויים. הביעה בוושה נוכח מעשיה ובפרט בשל הפגיעה במתלוננת. הביעה אמפטיה כלפיה ורצון לפצותה.

הנאשמת טופלה בקהילת "רוח מדבר", שהינה קהילה שיקומית לטיפול בהתמכרויות.

גורמי הקהילה ציינו כי הנאשמת הגיעה לטיפול עם מוטיבציה גבוהה, ביצעה עבודה טובה והפיקה תועלת רבה מהטיפול. הרושם של המטפלים הוא שהנאשמת עוברת תהליך משמעותי, מגלה גמישות רבה בחשיבתה וחל שיפור ביכולתה להכיל מצבים מורכבים. נוכח העמידה המוצלחת בתהליך הטיפול בקהילה, נבנתה לנאשמת תכנית המשך לשיקום וטיפול, הכוללת הכנה לקראת שלב יציאתה להוסטל והמשך טיפול במרכז יום, תוך קבלת טיפול פרטני, קבוצתי, שילוב בקבוצת a. חוטיפול במרכז הורים וילדים. צוות הטיפול בקהילה העריך כי הנאשמת מצליחה לשקם את חייה באופן הדרגתי בכל ההיבטים והמליץ על המשך טיפול תוך מתן תמיכה ומענה.

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה, מאסר מותנה ופיצוי.

בתסקיר משלים מיום 10.08.17, צוין כי הנאשמת סיימה את שהותה בקהילה בחודש מאי 2017. לבקשתה היא שולבה בטיפול המשך בדירת הוסטל ונתפרה לה תכנית אישית, במסגרתה טופלה בין היתר במרכז חוסן. הנאשמת שיתפה פעולה עם הטיפול באופן מלא, התמידה והיתה מחוברת לתהליכים. במקביל, היא השתלבה באופן עצמאי ב"קבוצת צעדים" שהינה קבוצת עזרה עצמית למכורים ע"י מכור שנגמל.

גורמי הטיפול ציינו כי הנאשמת ממשיכה ומתמידה בתהליך השיקום הממושך שלה, והיא עברה שינוי גדול ומשמעותי של צמיחה והתחזקות, שבעקבותיהם שירותי הרווחה מצאו אותה ככשירה לשוב ולגדל את ילדיה ואכן ילדיה הוחזרו אליה בתחילת חודש אוגוסט 2017. הנאשמת לוקחת חלק בטיפול דיאדי במסגרת מרכז הורות,

לצורך רכישת מיומנות הורית.

הנאשמת שיתפה כי היא חשה גאה על כך שלראשונה בחייה הצליחה לסיים תהליך בהצלחה. הביעה רצון לפצות את המתלוננת אך שיתפה בקשייה הכלכליים.

לאור כל האמור, שירות המבחן חזר על המלצתו להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה, מאסר על תנאי ופיצוי, תוך התחשבות במצבה הכלכלי המורכב של הנאשמת.

4. לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן, הודיעה התביעה כי על אף חומרת מעשי הנאשמת, המצדיקים כשלעצמם הטלת מאסר בפועל, הרי שבהתחשב בנסיבות המיוחדות הנוגעות לתהליך השיקום של הנאשמת, יש מקום לשקול חלופות עונשיות נוספות, והציעה כי הנאשמת תופנה לממונה על עבודות השירות ושבפרק הזמן שעד לקבלת חוות הדעת, ייבחן המשך תפקודה במישורי חייה השונים.

5. הממונה על עבודות השירות חיווה דעתו כי הנאשמת כשירה לבצע עבודות שירות, במגבלות מסוימות, ואף מצא לה כזו. עם זאת הודגש בחוות הדעת כי לאור היות הנאשמת בעלת רקע של שימוש לרעה בסמים, הרי שחלופת עבודות השירות מותנית בעמידתה בתנאי המסגרת ואי שימוש בסמים.

6. לאחר קבלת חוות דעת הממונה, הסגור ביקש כי יינתן על הנאשמת תסקיר סופי של שירות המבחן.

7. שירות המבחן הכין תסקיר על הנאשמת בו צוין שהנאשמת ממשיכה בתהליך השיקום המשמעותי שלה ובקשר פרטני אינטנסיבי בבית חוסן. היא מקפידה להגיע לשיחות שבועיות ומשתפת בהתמודדויות בכל המישורים. בדיקות השתן שמסרה יצאו תקינות. עוד תואר כי הנאשמת מתמודדת עם מצבים מורכבים בחייה תוך הפגנת תעצומות נפש, אומץ ובקשות עזרה בזמן. לאחרונה החלה לעבוד כסדרנית במרכול, ובמקביל מתמדה בהגעה לפעילות קבוצת צעדים לעזרה עצמית של NA ונעזרת בחונך. לאחרונה הוזמנה מטעם קהילת "רוח במדבר" כדי להעביר מסר חיובי למטופלים ומטופלות אחרים ונבחרה לדוברת בטקס הבוגרים. גורמי הטיפול התרשמו כי הנאשמת מראה יכולות אישיות גבוהות בעמידה בלחצים וממשיכה להתפתח.

שירות המבחן חזר על המלצתו להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה, מאסר על תנאי ופיצוי.

8. בדיון האחרון הצהירה התביעה כי היא מקבלת את המלצתו העקרונית של שירות המבחן, אך מבקשת שצו המבחן שיוטל על הנאשמת יהיה לתקופה של שנתיים, ולא לשנה כפי שהומלץ. היא סקרה את תהליך הטיפול של הנאשמת, את הישגיה בו, ואת נסיבותיה של הנאשמת, וטענה כי הנאשמת נמצאת בהליך טיפולי משמעותי מזה כשנתיים ויהיה עליה להימצא במבחן תקופה של שנתיים נוספות,

ושהתקופה הכוללת מאזנת במידת מה את ההקלה העונשית בדינה של הנאשמת.

עוד ציינה, כי המתלוננת חזרה לארצה וכי כל הרכוש שהנאשמת לקחה מהבית נתפס עם מעצרה והוחזר לבעליו. בסופו של דבר, עתרה להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנתיים, מאסר על תנאי ופיצוי סמלי.

9. ב"כ הנאשמת הודה לתביעה על עמדתה. ציין, כי בזכות ההליך הטיפולי הנאשמת שינתה את חייה, יצאה לדרך עצמאית קשה והוכיחה כי יש בה כוחות לעשות שינוי ולהפוך לאדם נורמטיבי ומועיל לחברה. ציין כי הנאשמת שילמה מחיר אישי כבד על מעשיה. ילדיה הוצאו מחזקתה. היא נמצאת בהליך טיפולי ארוך ומשמעותי מזה כשנתיים, וכיום היא מנהלת חיים עצמאיים. לאחרונה התקבלה לעבוד כמדריכה בהוסטל לנערות בסיכון, שם היא מעבירה הרצאות. עתר לאמץ את המלצות שירות המבחן.

אשר לפיצוי, עתר כי הוא יהיה מינימלי, בהתאם ליכולתה הכספית הדלה של הנאשמת.

10. הנאשמת הביעה צער על מעשיה. סיפרה כי ביצעה את העבירה תחת השפעת כדורים פסיכיאטריים. שיתפה כי זו הפעם הראשונה שעברה תהליך טיפולי כלשהו, וכי כיום היא עובדת בסופר ומשתכרת 4,500 ₪ לחודש. היא מתגוררת בדירת עמידר עם ילדיה ומשלמת דמי שכירות בגובה של 200 ₪ לחודשיים. עוד סיפרה, כי היא עתידה לעבוד בהדרכה בהוסטל, ובמסגרת זו להדריך קבוצות, לאתר נערות המסתובבות בפארקים ולבצע ביקורי בית.

11. התפרצות לבית מגורים בשעת בוקר מוקדמת כשדיירי הבית עוד ישנים, ותקיפה אלימה במסגרת שוד תכשיט וגניבת רכוש אחר - כפי שהנאשמת ביצעה, הינם מעשים שאין צורך להכביר מלים על כיעורם ומידת חומרתם.

ברגיל, דינו של מי שעושה מעשים כאלה הוא מאסר לתקופה משמעותית.

12. לנאשמת רקע רב שנים של התמכרות לסמים קשים, שהביא אותה אל עברי פי פחת ממש. לאחר שנים של צריכת סמים, היא הצליחה להימנע משימוש בסם במשך כ- 10 שנים, אולם בשנת 2015 היא שבה לשימוש בסמים ובתקופה שקדמה לביצוע העבירה היא היתה בנסיגה משמעותית בתחום זה. בבוקר יום ביצוע העבירה היא נטלה מספר רב של כדורי קלונקס ויצאה לרחוב ובהמשך היא הגיעה לבית אליו פרצה, מבלי שהכירה אותו או את דייריו קודם לכן. תוך כדי תקופת מעצרה, היא החלה בהליך טיפולי במסגרת קהילה והתמידה בו עד תומו, במשך כשנה. אחר כך היא המשיכה ביוזמתה בטיפול, בין היתר במסגרות הוסטל ההמשך של הקהילה הטיפולית ובית חוסן.

הנאשמת התגייסה לטיפול במלוא המרץ, השלימה בהצלחה את המסגרות הטיפוליות השונות, רכשה כלים ותובנות והשיגה הישגים משמעותיים. גורמי הטיפול השונים שליוו אותה התרשמו עמוקות מהתהליך שהיא עברה ושיבחו אותה על מאמציה והישגיה. על רקע זה, שירותי הרווחה החזירו את ילדיה - שהיו באומנה אצל חמיה - אליה.

כיום, הנאשמת מתמודדת עם אתגרי חייה, עובדת ומגדלת את ילדיה. לא בכל יום מזדמן לגופי הטיפול ולבית המשפט מקרה בו נאשם נרתם בצורה מלאה ומיוחדת לטיפול ומצליח לבצע שינויי עומק בתפיסתו ובהתנהלותו. התהליך הטיפולי שעברה הנאשמת מפיח רוח במפרשי השיקום וגורם קורת רוח ותחושה של הישג.

נסיבות מיוחדות אלה מצדיקות לבכר את שיקולי שיקומה של הנאשמת על פני ענישתה בהתאם לחומרת מעשיה ומצדיקות לנקוט כלפי הנאשמת באמצעי שיקום.

אני מוצא לנכון לציין לשבח את התביעה על כך שהשכילה להתאים את עמדתה העונשית למצבים השונים שהיו על פני ההליך המשפטי ועל כך שבסופו של דבר לא נרתעה מהצגת עמדה ברורה, התומכת בהעדפת שיקולי שיקומה של הנאשמת.

13. נוכח כל האמור, אני מקבל את המלצתו העקרונית של שירות המבחן, ומטיל על הנאשמת 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, שלא תעבור עבירת אלימות שהיא פשע; ומבחן לתקופה של שנתיים.

בהתחשב במצבה הכלכלי המעורער של הנאשמת ובאתגרים העומדים בפניה, וכן בעובדה שהרכוש שהנאשמת גנבה נתפס מיד והוחזר לבעליו ובכך שהמתלוננת עזבה את הארץ וחזרה למולדתה ולא ברור אם בכלל ניתן לאתרה, אני נמנע מלחייב את הנאשמת בתשלום פיצוי.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' אדר תשע"ח, 22 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.